

Інформація щодо здійснення заходів з моніторингу виконання законодавства про державну мову в І-му кварталі 2021 року

У першому кварталі 2021 року на виконання статті 49 Закону України «про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон), з метою дослідження реального стану функціонування української мови як державної, виявлення ознак, що можуть свідчити про порушення норм, встановлених чинним законодавством, працівниками управління моніторингу та державного контролю за застосуванням державної мови Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови було здійснено ряд заходів з моніторингу виконання законодавства про державну мову.

Зокрема було здійснено моніторинг діяльності Акціонерного товариства «Укрзалізниця», державних, приватних та комунальних закладів охорони здоров'я, роботи сесій обласних рад восьмого скликання та регламентів їх діяльності.

Об'єктами моніторингу були офіційні інтернет-ресурси (текстова та аудіовізуальна інформація, розміщена на сайтах, сторінках в соціальних мережах - Фейсбук, Ютуб) Акціонерного товариства «Укрзалізниця» та державних, приватних та комунальних закладів охорони здоров'я, а також аудіовізуальна інформація, розміщена на сайтах, сторінках в соціальних мережах - Фейсбук, Ютуб) обласних рад восьмого скликання та новозатверджені регламенти їх діяльності.

Під час моніторингу вивчалась та аналізувалась текстова, графічна, аудіо-, візуальна інформація, розміщена як постійна в усіх основних розділах офіційного сайту; в розділах, які регулярно оновлюються, зокрема новини, оголошення, анонси тощо, офіційних сторінок в соціальних мережах, шляхи інтерактивної взаємодії з відвідувачами сайту (форуми, чати, опитування тощо) та інша інформація, що має значення для цілей заходу з моніторингу.

Предметом особливої уваги та фіксації були факти використання в контенті інтернет-ресурсу іншої, окрім державної мови.

В процесі здійснення заходів з моніторингу діяльності обласних рад основна увага була зосереджена на використанні депутатами восьмого скликання державної мови під час виконання своїх службових повноважень, а також на фактах наявності у регламентах роботи обласних рад положень, що регулюють використання державної мови.

У ході проведених заходів було виявлено, що на офіційному сайті АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» матеріали публікуються в основному державною мовою. Проте, на сторінках деяких регіональних філій форма, яка використовується для замовлення квитків для користувачів в Україні відкривалася недержавною мовою; в окремих розділах, а також на інформаційному ресурсі «Новини Укрзалізниці» на каналі відеохостингу Ютуб був розміщений відеоконтент недержавною мовою.

На офіційних сайтах закладів охорони здоров'я матеріали публікуються в основному державною мовою, але виявлені ознаки порушення законодавства про державну мову на інтернет-ресурсах окремих закладів, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України (Інститут серця) та Національній

академії медичних наук України (Інститут гастроентерології, Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії, Інститут урології, Інституту фармакології та токсикології тощо), комунальних закладів (Дніпропетровської міської багатопрофільної клінічної лікарні № 4, Одеської обласної клінічної лікарні, Харківського обласного клінічного центру урології і нефрології ім. В.І. Шаповала тощо), приватних закладів (Медичний центр «Добробут-поліклініка» тощо). Оператори довідкових служб обстежених закладів охорони здоров'я на телефонні дзвінки відповідали державною мовою.

За результатами здійснення моніторингу відеозаписів трансляцій перших сесій 22-х обласних рад восьмого скликання (Луганська та Донецька на сьогодні не діють) прослідковується позитивна динаміка ведення засідань сесій державною мовою. У більшості областей голови та депутати обласних рад використовують державну мову. Разом з тим, було виявлено факти, що свідчать про порушення законодавства про державну мову депутатами Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Одеської, Харківської обласних рад.

За підсумками моніторингу інтернет-ресурсів обласних рад проводиться комплекс заходів в межах компетенції Уповноваженого із захисту державної мови, у тому числі заходи державного контролю щодо забезпечення виконання головами та депутатами обласних рад вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

В подальшому заплановано проведення повторного вибіркового моніторингу офіційних інтернет-ресурсів зазначених закладів, установ, органів державної влади та місцевого самоврядування з метою перевірки усунення зафіксованих порушень та врахування надісланих рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови.

Також з 25 лютого 2020 року розпочато постійний моніторинг інтернет-представництв суб'єктів господарювання, що здійснюють обслуговування споживачів за повідомленнями про порушення, що надходять до Уповноваженого із захисту державної мови.

З 25 лютого по 31 березня, було проаналізовано 173 інтернет-ресурси, щодо яких надійшли повідомлення про порушення вимог законодавства про державну мову у сфері обслуговування громадян в мережі Інтернет.

Зазначений моніторинг передбачає аналіз інформації про вид діяльності, наявність різних мовних версій інтернет-ресурсів, їх статус за пріоритетом та наповненістю, аналіз виконання вимог про обслуговування та надання інформації про продукцію (товари, роботи, послуги) державною мовою, мову пов'язаних сторінок в соціальних мережах, встановлення суб'єкта господарювання, що використовує інтернет-ресурс, його місцезнаходження, контактну інформацію.

Про результати аналізу було поінформовано осіб, що звернулися до Уповноваженого з питань зазначених порушень, на адреси 96 суб'єктів господарювання, в діяльності яких було виявлено ознаки порушення вимог законодавства про державну мову у сфері обслуговування споживачів, було надіслано звернення з рекомендаціями щодо вжиття належних заходів для дотримання Закону.